

NIJEDNO PRAVO SRBIMA NECE BITI USKRACENO

Civilni administrator Kosova Mihael Stajner izjavio je da Misija UN u pokrajini neće odustati od svog programa privatizacije preduzeća u takozvanom društvenom vlasništvu, iako je Beograd taj plan odbacio, ali da će "nastojati da objasni" srpskim vlastima kako se planom "ne krše ničija prava".

Medjunarodna zajednica je potrosila milijarde na Kosovo u poslednje tri godine. Koji je plan za sledeću godinu?

- Najpre moram da kazem da će biti mnogo manje novca iz inostranstva. Zelimo da ustanovimo strožu vladavinu prava i da ubiramo poreze, što sve treba da se čini na transparentniji način. Takođe, zelimo da pokrenemo privredu. To su tri najvažnija pitanja.

Kosovo gubi mnogo novca zbog sverca cigareta. Koji će konkretne mere biti preduzete nakon konferencije u Pristini o borbi protiv sverca duvana?

- Mislim da to nije samo problem Kosova, već celog Balkana. Značaj konferencije, po meni, jeste to što ta inicijativa dolazi sa samog Balkana a ne spolja. Takođe mislim da ekonomski gubimo mnogo novca i mere koje smo osmislili jesu ključne, da ubiramo poreze, da eliminisemo razlike u oporezovanju, jer kriminal živi od poreskih razlika.

Beograd je odbio predlog UNMIK-a za privatizaciju. Koji je sledeći korak koji će UNMIK preduzeti?

- To je nešto što je, po Rezoluciji 1244, u našoj nadležnosti i ućinicemo ono što je ekonomski neophodno i pravno izvodljivo, dok god to ne krši ničija prava. Objasnicemo Beogradu da ono što činimo ne oduzima nikakva prava Beograda. Znaete šta zaista oduzima prava vlasnicima? Produženje sadašnje situacije.

Skupština Kosova izabrala je još jednog člana predsedništva parlamenta. Otkud odluka da se promeni broj članova predsedništva kada je on određen Ustavnim okvirima?

- To je bila procedura u skladu sa odredbama koje predviđaju neophodnu dvotrecinsku većinu, i to je ispunjeno. Mislim da je skupština sa ustavom predviđenom većinom predložila da se broj članova predsedništva promeni i ono sad ima osam umesto sedam članova.

Predstavnici kosovskih Srba su odmah rekli da, kada su oni tražili još jedno ministarsko mesto, taj zahtev nije ispunjen delom zbog Ustavnih okvira koji propisuju i broj članova vlade.

- Mislim da su Srbi mogli dobiti dva ministarska mesta. Pravi razlog što nisu jeste to što oni nisu želeli da učestvuju i nisu želeli da glasaju za tu vladu. Problem je zapravo to što, ako učestvujete i ako imate neke veće zahteve, morate o njima i da pregovarate. Ne možete s jedne strane reći: ne želim da imam ništa sa tom vladom, neću da glasam za nju, a zatim kazati: hoću da dobijem više ministarskih mesta.

Značajniji povratak planiran je za 2003. i 2004. godinu. Koji je plan za 2002?

- Treba da počnemo ranije, pre 2003. Kada sam došao u Bosnu posle rata 1996, posle Dejtonskog sporazuma, na početku sam zaista mislio da povratak manjina u Bosni neće nikada biti moguć. Nekoliko godina kasnije 200.000 ljudi vratilo se u manjinske oblasti - Stolac, Bihac, Prijedor. Poruka iz Bosne jeste da je povratak manjinskog stanovništva moguć, a to znači da treba da bude moguće i ovde, ako radimo zajedno.

Šta može da se učini da se poveća sloboda kretanja?

- Važno je da postoji zaštita Kfora, kao i policijska zaštita, ali na kraju, sve će to biti beskorisno ako ne možemo da promenimo način mišljenja. Oni koji se vraćaju moraju promeniti način mišljenja, kao i oni koji su ovde. Odgovornost je naravno na većinskom stanovništvu. Sada svi čekaju da "Povratak" konačno imenuje koordinatorku i višeg savetnika (u mom kabinetu) da bismo mogli da počnemo, sa učescem srpske strane.

Protesti u severnoj Kosovskoj Mitrovici se nastavljaju. Premijer Bajram Redžepi je sredjivanje stanja u tom podeljenom gradu stavio među svoje prioritete. Šta će UNMIK učiniti?

- Treba sagledati celu sliku. Mislim da su mnogi na Kosovu frustrirani zbog postojanja paralelnih struktura. Svestan sam potrebe za zaštitom Srba u severnoj Mitrovici, to je ispravno, ali mislim da treba da ih štite strukture koje je medjunarodna zajednica tamo postavila. Ne možemo dozvoliti da kriminalci vrše vlast u jednoj oblasti. Srbi su ponosan narod, oni ne žele da ih štite kriminalci. Moramo da resimo to pitanje, kao i pitanje institucija u kojima će Srbi moći da budu zastupljeni i da učestvuju u donošenju odluka. Koncept bi trebalo da bude decentralizacija vlasti sa visih nivoa na lokalne zajednice, što je i opšti trend u Evropi.

Kada mislite da će početi dijalog Beograda i Pristine?

- Već smo ga započeli. Kao što znate, imamo visoku radnu grupu u kojoj od njenog formiranja učestvuju i predstavnici kosovske vlade. U njoj treba da budu zastupljeni i koordinatorku za povratak i drugi, u skladu sa njihovim odgovornostima. Za sada dijalog treba da se koncentrira na praktična pitanja, čije je rešavanje u interesu građana i Kosova i centralne Srbije. Kao specijalni predstavnik imam određeni redosled - prvo uspostavljanje standarda, a onda rešavanje statusa - i drago mi je da je Savet bezbednosti to u potpunosti prihvatio.

RADA TRAJKOVIC: SAD NEZADOVOLJNE POLOZAJEM SRBA NA KOSOVU

Sef poslaničke grupe srpske koalicije "Povratak" u Skupštini Kosova Rada Trajković rekla je da bi zvaničnici americkog Stejt departmenta uskoro mogli da javno saopšte da nisu zadovoljni tempom povratka Srba u pokrajinu i radom UNMIK-a.

Ona je po povratku iz desetodnevne posete SAD izjavila da "očekuje vrlo brzo javnu izjavu američke vlade da neće tolerisati trenutnu situaciju i da je američka administracija zabrinuta stanjem srpske zajednice, da je nezadovoljna učincima UNMIK-a za tri godine, da neće smanjiti investiranje i da planiraju da upute oko pet miliona dolara za povratak

Srba na Kosovo".

Delegaciji Koalicije "Povratak" u Vasingtonu je, tokom susreta sa americkim zvanicnicima, receno da razgovor o statusu Kosova u ovom trenutku nije prihvatljiv.

Sef Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju

COVIC: HOCEMO MULTIETNICKI KOSMET

Bujanovac, 13. maja

Predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju i sef Drzavnog koordinacionog tela za opstine Bujanovac, Presevo i Medvedja, potpredsednik republicke vlade Nebojsa Covic, posle obilaska opstina Kosovskog Pomoravlja pogodjenih nedavnim zemljotresom, obratio se juce posle podne novinarima u vladinom pres-centru u Bujanovcu.

- Mi smo vec dva dana u obilasku Kosovskog Pomoravlja. Prvenstveno smo se locirali na onom delu gde su, tako da kazem, napravljene najvece stete od zemljotresa. Naravno, nase ekipe su i pre toga obisle tu oblast. Obilaze je svakodnevno i snimaju i procenjuju stetu da bi mogli da intervenisemo, popravimo i saniramo posledice - rekao je Covic, dodajuci da, na sreću, nema mnogo kuca koje su neupotrebljive za stanovanje, a da se one ostecene mogu sanirati. U tom smislu intervenisano je i preko Crvenog krsta sanitarnim paketima, vodi, hrani, odredjenom broju satora, a pomoc je pristigla i od UNMIK-a i medjunarodne zajednice. Ta pomoc se nastavlja.

Covic je precizirao da cemo vrlo brzo ici sa konkretnim akcijama vezanim za taj prostor na kome zivi vise od 35.000 Srba koji su ostali bez posla i koji vise od dve godine ne primaju nikakvu naknadu.

- Medjutim, ono sto nas zabrinjava, evo sada sam stigao iz Kosovske Kamenice, jeste to da se nastavljaju odredjeni pritisci odredjenih ekstremistickih grupa, albanskih, pogotovu u Kosovskoj Kamenici, Gnjilanu.

Covic je odbio da komentaris preliminarne rezultate popisa stanovnistva u opstinama Bujanovac, Presevo i Medvedja i najavio mogucnost da uvodjenje privremenih mera zakazano za 17. maj bude odloženo do objavljivanja zvanicnih podataka.

Komentariscuci pitanje oko najavljene proslave - godisnjice od dogadjaja u selu Oraovica, u presevske opstini, 14. maja, Covic je istakao da mu je drago da se obelezava mir, odnosno mirno resenje u tom selu naseljenom Albancima, dodajuci da ocekuje da ce sve biti u redu, jer su predstavnici Koordinacionog tela, OEBS-a, NATO-a i medjunarodne zajednice dobili garancije i obecavanja od predstavnika albanske nacionalne zajednice i njegovih politicara da ce sve biti u redu.

- Ne bih voleo da se napravi bilo kakav nered i bilo kakve provokacije. Drago mi je da se obelezava mir u Oraovici, koji smo mi doneli ulaskom Zdruzenih snaga bezbednosti. Dobro je to. To je jos jedan korak da nasi gradjani na ovom prostoru priznaju svoju vojsku i policiju - zakljucio je Covic.

Z. Matic

COVIC I GEORGIIJEVSKI O BEZBEDNOSTI U REGIONU

Skoplje, 12. maja **(Beta)**

Makedonski premijer Ljupco Georgijevski i potpredsednik Vlade Srbije Nebojsa Covic razgovarali su danas u Skoplju o aktuelnoj bezbednosnoj situaciji u regionu i naporima koje Makedonija i SR Jugoslavija cine u obezbeivanju teritorije. Kako je saopstio kabinet Georgijevskog, dvojica zvanicnika razgovarali su i o sprovođenju Ohridskog dogovora makedonskih i albanskih stranaka u Makedoniji.

U susretu je dogovoreno i intenziviranje ekonomske saradnje Srbije i Makedonije, kao i prevazilazenje svih nesuglasica izmedju dve zemlje.

IVANOVIC: SRBI SE NECE VRACATI POJEDINACNO

Oko 242.000 registrovanih izbeglica sa Kosova i Metohije, koliko ih je u Srbiji i Crnoj Gori, nece se kucama vracati pojedinačno, u izolovana sela, vec u grupacije naselja i u gradove, izjavio je juce clan drzavnog Koordinacionog centra za Kosovo i clan Predsedništva Skupštine Kosova Oliver Ivanovic.

On je, gostujuci u emisiji "Most" Radija "Slobodna Evropa", precizirao da povratak Srba mora biti potpuno bezuslovan i da niko nema pravo da unapred presudjuje ko moze a ko ne moze da se vrati, jer se samo na sudu utvrđuje "ko je zlocinac, a ko nije".

Ivanovic je precizirao da se multietnicnost Kosova i Metohije ne moze ocuvati ako se Srbi budu vracali samo u izdvojena sela, dok bi gradovi ostali etnicki "cisti".

U emisiji mu je sagovornik bio direktor Instituta za demokratizaciju i etnicke odnose na Kosovu Fadilj Maljoku koji je rekao da je za to da se na Kosovo vrate svi oni koji su raseljeni i izgnani, bez obzira na etnicku pripadnost, ali da "ne bi trebalo da se vracaju oni koji su bili umesani u genocid nad svojim susedima Albancima, koji su ubijali, kidnapovali, vrsili ratne zlocine".

Ivanovic je izrazio bojazan da se u pogledu povratka izbeglica ne ponovi hrvatski ili bosanski recept, sto znaci da se povratak razvuče na desetak i vise godina, sto rapidno smanjuje sanse da se zaista vrate.

Pravo da ucestvuje u jednom tako vaznom projektu kosovska vlada ce steci onog trenutka kad se jasno distancira od svih nedela koja su se dogodila 1999. godine i kad osudi proterivanje Srba i drugih nealbanaca, smatra Ivanovic.

(Tanjug)

Ombudsman za Kosovo i Metohiju Marek Novicki posetio Nis

NEMA USLOVA ZA POVRATAK SRBA

Nis, 14. maj 2002

Ombudsman za Kosovo i Metohiju Marek Novicki izjavio je u Nisu da u ovom trenutku jos ne postoje uslovi za povratak Srba u tu Pokrajinu, koji najavljuju predstavnici medjunarodne zajednice i vlasti u Beogradu.

"Moje licno misljenje je da danas jos nisu stvoreni uslovi za povratak Srba na Kosovo i ja mislim da je taj povratak nije moguc. Slozena situacija na Kosovu postaje jos zamrsenija zbog cinjenice da je nejasna i buducnost Kosova. Jako je tesko reci kada bi situacija mogla da se popravi. Mozda ce to biti za nekoliko meseci, mozda za nekoliko godina, a mozda nikad", rekao je Novicki na konferenciji za novinare u Skupstini grada.

On je dodao da i medjunarodna zajednica nije ucinila dovoljno napora da unapredi situaciju u toj Pokrajini. Prema njegovim recima, situacija je nezadovoljavajuca i kancelarija ombudsmana, kako je kazao, vodi stalnu borbu u pozitivnom smislu sa Unmik u cilju zastite ljudskih prava. On je dodao da bi, ipak, trebalo imati razumevanja za Unmik, koji radi u "jako komplikovanim uslovima". "Njegova misija je zapravo jedan veliki eksperiment", rekao je Novicki. Ombudsman za Kosovo i Metohiju Novicki, koji je dosao u pratnji svojih zamenika, zadrzace se u Nisu tri dana. On je juce posetio kolektivni izbeglicki centar u hotelu Park, a tokom njegovog boravka raseljena lica sa Kosova moci ce da dostave zalbe ombudsmanu, koji je obecao da ce pokusati da resi njihove probleme u kontaktu sa kosovskim, ali i srpskim vlastima.

Poverenik Visokog komesarijata za izbeglice u Nisu Zoran Stefanovic rekao je da u kolektivnom smestaju u tom gradu zivi 490 raseljenih lica, a da 12 hiljada raseljenih zivi u privatnom smestaju. On je zatrazio pomoc ombudsmana za 4.000 raseljenih kosovskih Srba, koji zive u privatnom smestaju, ali nece imati sredstava da ga plate, jer ce uskoro isteci rok u kojem je zakupninu placao Medjunarodni komitet spasa.

"Albanci su se za tri meseca vratili kuci, a mi ne mozemo ni za tri godine. Dali ste im nase domove, polja, groblja, crkve. Ne mozemo da obidjemo ni grobove nasih najmilijih. Sada smo ovde. Umiremo od secanja, rezimo jedni na druge i znamo samo za beznadje. Kosovo nije nikada bilo albansko, vec nase, a sada se stvara Velika Albanija. Ja ne vidim nikakvu buducnost", rekla je "uciteljica u penziji iz Pristine"

Timka Vujosevic.

Radislav Laketic iz Prizrena je rekao da da 70 odsto izbeglih Srba sa Kosova nije uspelo da se snadje, kao i da republicka vlada "stalno laze" da ce se Srbi vratiti na Kosovo. "Ima ljudi koji bi se najradije ubili, ali ih je sramota od porodice", rekao je on dodajuci da ne shvata ni da medjunarodna zajednica ne uspeva da nakon tri godine obezbedi povratak Srba na Kosovo.

Zvanicnu posetu ombudsmana organizovala je kancelarija Norveskog saveta za izbeglice u Nisu. Novicki sa saradnicima ce nakon posete Nisu obici i izbeglice u Novom Sadu i Kraljevu.

Z. M.

Zbog pogroma Srba kod Kumanova

OPOMENA MAKEDONSKOJ VLADI

Skoplje, 11. maja. U upravo obznanjenoj Deklaraciji Drugog kongresa Demokratskog Saveza Srba u Makedoniji, najostrije se osudjuje nezainteresovanost makedonske vlade, kao i medjunarodnih organizacija u RM zbog "neresenog problema oko 500 nasilno prognanih gradjana srpske nacionalnosti sa podrucja opstine Lipkovo, kod Kumanova, od strane naoruzanih albanskih terorista ONA jos proslje godine". Rec je o stanovnicima Matejce, Opaje i Ropaljce u kumanovskoj opštini, sela koja su jos pod kontrolom albanskih naoruzanih ekstremista.

Nasilno prognani Srbi iz pomenutih kumanovskih sela, inace drzavljeni RM, gotovo godinu dana, kao "raseljena lica" u sopstvenoj drzavi, zive u izuzetno losim, nehumanim uslovima u stacionarima nadomak Kumanova i Skoplja.

U Deklaraciji se posebno zahteva da makedonska vlada omoguci bezbedan povratak Srba u svoje domove, da finansira sanaciju i srpskih kuca, ne samo albanskih, uz upozorenje da se u tzv. multietnickoj policiji zaposljavaju samo Albanci iz te opštine, sto, sigurno, ne vodi zalaganju medjunarodne zajednice za stvaranje uslova za bezbedni povratak nijednog Srbina.

Demokratski Savez Srba, takodje, najostrije reaguje zbog vandalskog unistenja i sknavljenja mnogobrojnih drevnih crkava i manastira iz 14. veka, podignutih za vreme srpskih vladara, upravo na ovom podrucju koje je i sada, prakticno, pod vlascu albanskih ekstremista.

Napori medjunarodne zajednice koja je donacijama pokuљala da obnovi deo infrastrukture u selu Matejce, nisu urodili plodom. Pre dva dana su albanski teroristi, prilikom svecane predaje obnovljene ambulante u ovom selu, nekada pretezno naseljeno Srbima, ovaj objekat razrusili bombama.

M. K.

Novi teroristicki napad na VJ

VOJNO VOZILO PRESLO PREKO MINE

Bujanovac, 11. maja. Na lokalnom putu izmedju sela Muhovac i Car, u bujanovackoj opštini, koji koriste pripadnici Vojske Jugoslavije, samo je zahvaljujuci sreći juce sprecena tragedija. Nesto iza podneva vozilo VJ prošlo je pored postavljene protivtenkovske antimagnetne mine broj 3, kineske proizvodnje, postavljene prethodne noci, izbacilo je iz lezista, a mina samo pukim slucajem nije eksplodirala.

Specijalizovana ekipa je nedugo zatim smrtonosnu minu demontirala. Na lice mesta su izašli vojni istrazni organi, clanovi Drzavnog koordinacionog tela za opštine Bujanovac, Presevo i Medvedja, predstavnici Posmatracke misije Evropske unije i predstavnici MUP-a Srbije.

Koordinaciono telo za tri opštine u ovom delu Srbije izrazava ostar protest povodom ovog najnovijeg teroristickog akta, i ponovo apeluje na sve politicke subjekte albanske nacionalne zajednice da uticu na militantne pojedince i okrenu se

daljoj implementaciji Programa i plana za mirno resavanje krize na ovim prostorima, saopstio je vladin Pres-centar u Bujanovcu.

Z. M.

Najava Karle Del Ponte

PRVE OPTUZNICE PROTIV ALBANACA

Glavni tuzilac Haskog tribunala Karla del Ponte je izjavila sinoc da je pokrenula istrage protiv trojice pripadnika OVK zbog sumnji da su pocinili ratne zlocine na Kosovu i naglasila da su Srbi bili zrtve ne samo na Kosovum vec i u Bosni i Hrvatskoj.

Ona je u izjavi Radio televiziji Srbije potvrdila da je izvršena ekshumacija tela Srba na Kosovu koje su, kako se sumnja, ubili pripadnici OVK.

Haradinaj: Spremni smo za saradnju s Tribunalom

NE PLASIMO SE HAGA

JAGODINA 11. maj 2002. (**Beta**) - Predsednik Alijanse za buducnost Kosova Ramus Haradinaj izjavio je juce da na Kosmetu postoji spremnost za saradnju s Haskim tribunalom.

"Ja sam svestan da medju srpskim zvanicnicima, poput ministra pravde u Vladi Srbije, postoje ljudi koji nas optuzuju i 'salju' pred Haski tribunal. Mi se toga ne plasimo, jer zastupamo istinu i zato sto smo otvoreni prema pravdi", rekao je Haradinaj za jagodinsku televiziju Palma plus.

On je ocenio da "neki srpski zvanicnici dezinformisu javnost" i stvaraju u Srbiji lose misljenje o kosovskim politicarima Albancima. Haradinaj je kazao da "ne veruje" da hapsenje Sefceta Muslijua ima veze s Hagom.

Lider Alijanse za buducnost Kosmeta je utvrdio da je povratak Srba na Kosmet "vec u toku" i da zitelji Kosmeta "shvataju da povratak svih, a to znaci i Srba koji su napustili Kosmet, mora da se dogodi".

Odobrenje Severnoatlantskog Saveta

KFOR SMANJUJE TRUPE

Pristina, 13. maja

Kao rezultat poboljsanja bezbednosne situacije na Balkanu, Severnoatlantski savet je odobrio seriju promena u razmestanju snaga NATO-a i saveznickih snaga u regionu.

Ove promene, izjavio je na danasnjoj konferenciji za novinare general Marsel Valenten, glavnokomandujuci Kfora na Kosmetu, ukljucuju regionalni pristup misijama Kfora i Sfora koje ce dovesti do povecane efikasnosti i koje ce omoguciti redukciju sadasnjeg broja trupa.

On je danas takodje saopstio da ce Kfor najverovatnije biti reorganizovan kako bi oformio tri brigade umesto dosadasnjih pet koje postoje poslednjih tri godine na teritoriji ove juzne srpske pokrajine.

Po ovom planu, multinacionalne brigade "Sever" i "Centar" ce se integrisati, kao i multinacionalne brigade "Jug" i "Zapad". Sto se tice multinacionalne brigade "Istok" ona ce funkcionisati po postojećim uslovima.

Za gradjane Kosova, podvukao je Valenten, vazno je da znaju da je ova reorganizacija pitanje tehnike, a ne promena misije.

B. R.

Upozorenje Unije poslodavaca Jugoslavije o privatizaciji na Kosovu i Metohiji

KRSENJE PRAVA NASE DRZAVE

Najava UNMIK-a da ce otpoceti privatizaciju preduzeca u drustvenoj svojini na Kosovu i Metohiji bez uvida i saglasnosti Vlade Srbije predstavlja "besprimerno krsenje prava jedne drzave nezabelezeno u novijoj istoriji", upozorila je juce Unija poslodavaca Jugoslavije.

U saopstenju dostavljenom medijima, Unija poslodavaca "zahteva od Vlade Srbije da zbog najavljene privatizacije na Kosovu hitno pocne da radi na zastiti drzavnih i nacionalnih interesa ili da kolektivno podnese ostavku".

Unija poslodavaca je vec uputila protest Medjunarodnoj organizaciji rada i Internacionalnoj organizaciji poslodavaca, ciji je clan, navodi se u saopstenju u kome se istovremeno ukazuje na "neadekvatno ponasanje ministara Vlade Srbije koji nastavljaju da se ponasaju neozbiljno".

To potvrđuje i cinjenica da je civilni administrator Kosova i Metohije Mihael Stajner "samo dan kasnije porekao detalje razgovora o kojima je srpsku javnost obavestio ministar finansija Bozidar Djelic", podseca se u saopstenju i pita da li Djelic krije nesto od gradjana Srbije.

UPJ upozorava "da smo sa ovakvom situacijom suoceni zbog odlaganja usvajanja zakona o denacionalizaciji pa sada UNMIK moze da tvrdi da se ne zna ko su vlasnici preduzeca u Pokrajini, navodeci da ce oni da utvrdjuju vlasnistvo".

Bajram Redzepe je spreman na razgovor sa Srbima

HOCE DIJALOG, ALI KAZE DA JE RANO

BEOGRAD 14. maj 2002.

Predsednik Vlade Kosova Bajram Redzepe izrazio je spremnost da, uz ogradu " ako je to neophodno", u dogledno vreme razgovara sa srpskim premijerom Zoranom Djindjicem.

Nema sumnje da su vlasti u Beogradu spremne da u svakom trenutku razgovaraju s predstavnicima vlasti u Pristini.

Razgovori su svakako potrebni i za to je i premijer Djindjic, koji je pre nekoliko meseci pozvao Hasima Tacija. Poziv je odbijen, a Redzepi, koji sada porucuje da bi razgovarao, dodaje da je za sada s kosovske strane jos rano za dijalog. Ne zaboravlja pritom i da doda i da su u Srbiji jos uvek previranja.

Drugo je pitanje o cemu bi dva premijera razgovarala. Redzepi je napomenuo da bi tema razgovora bili problemi gradjana Kosova i Srbije. Nema sumnje da postoje zajednicki problemi, s obzirom da je Kosovo postalo meka za kriminalce iz celog sveta, da ovuda prolaze putevi droge, sverca cigareta, trgovine zenskim robljem...

Srbi bi, medjutim, hteli da se razgovara o problemima Srba u enklavama, slobodi kretanja, stvaranju uslova za povratak prognanih, povracaju zaposednute imovine, sudbini otetih i kidnapovanih, pre svega...

Bitno je da je s albanske strane napravljen prvi korak. I zelja za razgovorom nesto znaci.

Gojko Savic:

SRBI KONACNO ULAZE U VLADU

PRISTINA (*Srna*)

Clan Predsednistva Skupstine Kosova Gojko Savic izjavio je da ce do kraja nedelje biti odredjeni predstavnici kosovskih Srba, koji ce popuniti tri mesta u kosovskoj vlasti.

"Konsultacije su pri kraju", istakao je Savic, podsjecajuci da su Srbi dobili mesta ministra poljoprivrede, ministara koordinatora za povratak i mesto savjetnika za povratak u kabinetu Mihaela Stajnera.

On je istakao da se prilikom imenovanja na ta mesta, mora voditi racuna ne samo o partijskoj pripadnosti, nego u prvom redu da kandidati budu strucni i sposobni da stanu u zastitu interesa srpske nacionalne zajednice.

Skupstina Kosova ce ove nedelje imati drugu redovnu sednicu, koja bi zbog opsirnog dnevnog reda trebalo da traje tri dana.

Izjava zvanicnika UNHCR-a

NA KOSMET SE VRACA 750 PORODICA

Regionalni koordinador UNHCR-a za jugoistocnu Evropu Verner Blater izjavio je juce da ce se ove godine na Kosmet vratiti 750 raseljenih porodica i da bi za njihov povratak trebalo da bude obezbedjeno 16 miliona dolara.

Blater, koji je bio kopredsedavajuci na medjunarodnoj mini donatorskoj konferenciji, odrzanoj 7. maja u Pristini, izrazio je na konferenciji za novinare ocekivanje da ce taj novac, namenjen povratku raseljenih, biti obezbedjen.

Regionalni koordinador UNHCR-a je kazao da bi donatori vec naredne nedelje trebalo da posalju deo sredstava za povratak 750 porodica.

On je kazao da se od 2000. godine, kada je poceo program povratka, na Kosovo vratilo oko 3600 raseljenih lica.

Za masovniji povratak raseljenih na Kosmet, po Blaterovoj oceni, potrebno je obezbediti bezbednosne i ekonomske uslove, ali i prevazici stvaranje enklava, u kojima je, kako je kazao, "situacija nedozvoljiva".

On je kazao da bi povratnici na Kosovu trebalo da zive u zajednicama, naglasivsi da privremena vlada te pokrajine treba da obezbedi uslove za prestanak postojanja enklava.

Blater je takodje istakao da je na sastanku sa sefom Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsom Covicem obavesten da ce dokument o nacionalnoj strategiji za izbegla i raseljena lica uskoro biti završen.

On je ocenio i da se proces povratka izbeglica iz Hrvatske koji se nalaze u SRJ nalazi na "dobrom putu", jer je hrvatska vlada donela "vazne odluke za resenje imovinskih pitanja".

Blater je, na kraju saopstio da se iz SRJ u BiH prosle godine vratilo 91.000 pripadnika raznih nacionalnih manjina i dodao da se i u 2002. godini "taj trend nastavlja".

(Beta)

Na sastanku drzavnih delegacija SRJ i Makedonije

USVOJEN DOKUMENT O GRANICI

Skoplje, 11. maja

Na dvodnevnom sastanku delegacija Mesovite makedonsko- jugoslovenske komisije o demarkaciji i obelezavanju drzavne granice izmedju Republike Makedonije i SR Jugoslavije u Skoplju usvojeno je

Uputstvo za demarkaciju zajednicke drzavne medje, uz jos nekoliko dokumenata kao sto je Nacrt protokola o granidnjim tackama na tromedji.

Sastanak dve drzavne delegacije protekao je u konstruktivnoj atmosferi, uz dogovor da se naredni susret

Mesovite komisije o granici odrzi pocetkom juna u Beogradu, glasi danas kratko saopstenje Ministarstva spoljnih poslova u Skoplju.

M. K.

Demonstracije u Pristini

ALBANSKI STUDENTI GADJALI UNMIK POLICIJU KAMENICAMA

U vreme zasedanja Skupstine Kosova, na ulicama Pristine okupilo se vise stotina studenata, u organizaciji Studentskog saveza Kosova, koji su protestovali protiv medjunarodne zajednice.

Studenti su uzvikivali parole protiv medjunarodne zajednice i zahtevali od UNMIK-a i Kfora da proglase nevazecim sporazum koji su potpisali potpredsednik vlade Srbije Nebojsa Covic i raniji sef UNMIK-a Hans Hekerup, kao i da se nevazecim proglasi Sporazum o granicama izmedju Jugoslavije i Makedonije.

Studenti su, posle upozorenja policije, odbili da se udalje sa ulica, nakon cega je policija upotrebila palice i suzavac, a

onda su se studenti razbezali.

Portparol UNMIK policije u Pristini Beri Flecer potvrdio je Tanjugu da je policija reagovala zato što studenti unapred nisu najavili proteste.

Demonstranti su gadjali policajce kamenicama i flasama, a dve osobe su uhapsene. Jedan od uhapšenih je predsednik Studentske unije u Pristini Gani Morina.

Kretanje Srba sa Kosova i Metohije

PRAVO NA POVRATAK

Narednog meseca navrsice se tri godine od junskih dogadjaja na Kosovu i Metohiji. UN i medjunarodna zajednica, a posebno Savet bezbednosti UN, trebalo bi da stanje na Kosmetu ocenjuju prema ciljevima koji su odredjeni u Rezoluciji 1244.

Nazalost, u protekle tri godine, na sastancima SB, pomenuti ciljevi iz Rezolucije 1244 nisu bili merilo za ocenu stanja, vec se ono poredilo sa situacijom koja je u juznoj srpskoj pokrajini postojala u leto 1999. godine.

Da Albanci vladaju

I na nedavno odrzanoj sednici Saveta bezbednosti UN, sadasnji izaslanik Mihael Stajner je podneo izvestaj u kojem je konstatovano blago poboljsanje situacije.

Na ovoj sednici bio je i predsednik Koordinacionog centra za Kosmet dr Nebojsa Covic, koji je rekao da osnovni ciljevi postavljeni u rezoluciji - bezbednost svih gradjana, sloboda kretanja, povratak raseljenih Srba i nealbanaca i multietnicnost Kosmeta - ne samo da nisu ostvareni, vec je njihovo resavanje tek na samom pocetku.

Ono o cemu se u nasim medijima relativno malo pisalo jesu vidjenja i ocene Albanaca o stanju na Kosmetu. Bez obzira na to da li se radi o njihovim ekstremistima, po recima Olivera Ivanovica, poslanika u Skupstini Kosmeta i clana Predsednistva Skupstine Kosmeta, svi oni govore o "novoj realnosti" na Kosmetu.

Pomenuta "nova realnost" za navedene grupe medju Albancima ima neka zajednicka znacenja, ali svaka od njih ima i sopstvena specificna "tumacenja" za ovaj termin. Za sve Albance na Kosmetu "nova realnost" je pocela juna 1999. godine i ona oznacava prestanak vladavine Srba na Kosmetu i pocetak vladavine Albanaca. Uz ovo, smatra se da su UNMIK i NATO dosli na Kosmet - da pomognu Albancima. Za ekstremiste je "nova realnost" dobra sve dok oni svoje ciljeve mogu legalno, polulegalno i ilegalno da ostvaruju. Vazno je sto njihov teror, pre svega prema Srbima, za sada ostaje nekaznjen.

Novi pristup povratku

Bez obzira na to kako je izvedena, po recima Olivera Ivanovica, poseta predsednika Vlade Kosova Bajrama Redzepija Peckoj patrijarsiji predstavlja hrabar potez. Mnogi Albanci ce premijeru Redzepiju zameriti zbog "ovog kontakta sa Srbima". On je ostvaren u "saradnji" sa Kforom i njegovim komandantom na Kosmetu i moze da bude deo politickog marketinga, ali i pocetak, i to znacajan, uspostavljanja kontakata izmedju Srba i Albanaca.

Ono sto u dogadjajima na Kosmetu predstavlja prekretnicu je nedavno predstavljanje Programa povratka Srba na Kosmet. Mihael Stajner priznao je i obelodanio da za protekle tri godine nije bilo povratka Srba na Kosmet, i "pred ocima" UNMIK-a desava se permanentno "tiho iseljavanje" Srba i nealbanaca. Stajner je rekao da se na Kosmet vratilo 3500 (?) nealbanaca, zaboravljajuci pri tom da saopsti relevantan podatak da se vratilo samo 125 Srba.

Dobro je sto je Stajner "priznao" da je nuzno da se smer kretanja Srba mora preusmeriti, da bi morao sto pre da pocne njihov povratak na Kosmet.

U Programu povratka Srba na Kosmet, koji je sacinio Koordinacioni centar za Kosmet, prvi put se ozbiljno govori o povratku Srba u gradove na Kosmetu, gde su inace ziveli pre sukoba i bombardovanja. Izneti su i konkretni podaci o njihovom proterivanju iz tih gradova.

Primeru radi, iz devet gradova na Kosmetu 1999. godine se "iselilo" 59328 Srba. Iz Pristine se, recimo, iselilo 20490 osoba. Treba napomenuti da je u ovom gradu 1999. godine bilo 20.700 Srba, dok ih je sada svega 110?! U Gnjilanu ih je bilo osam hiljada, a sada tamo zivi samo 250. U Prizrenu je do sukoba zivel 8300 a sada ih je samo 65. U Kosovu Polju bilo je 5900, sada ih je osamdesetoro.

Najdrasticniji su, medjutim, podaci za Pec, Urosevac i Istok. U metohijskoj Peci 1999. godine bilo je 9100 Srba, a sada ih nema! U Urosevcu je do sukoba zivel 5300 Srba, danas u tom gradu nema nijednog Srbina. Isto je i sa varosicom Istok gde je 1999. godine bilo 1577 Srba.

Povratak najuglednijih

Po podacima iz Programa povratka, iz devet pomenutih gradova, medju koje se ne racuna i Kosovska Mitrovica, iselilo se i oko 58000 nealbanaca (Roma, Turaka, Bosnjaka i drugih). Ukupno je iz gradova na Kosmetu iseljeno, ili bolje receno proterano, oko 120000 Srba i nealbanaca.

Zanimljivo je, reklo bi se, vidjenje Olivera Ivanovica o pocetnim koracima povratka Srba u gradove. Po njemu, to bi trebalo prvo da urade kosovskometohijski lideri Srba, koji su takodje raseljenici, jedni u centralnom delu Srbije, drugi na samom Kosmetu. Njihov povratak bi bio svojevrsni poziv narodu da sledi primer svojih lidera, odnosno onih kojima su glasovima dali poverenje (ali i ne samo njih).

- Lideri su ti koji bi trebalo da nacine prvi korak, pa makar sebe doveli u izvesnu opasnost - kaze Ivanovic i dodaje da je on spreman da se vrati u Pristinu, gde je ziveo pre rata.

Od UNMIK-a i Kfora, ali i od novostvorenih organa privremene samouprave na Kosmetu, ocekuje se da se "pokazu na delu", odnosno da obezbede slobodu kretanja i koliko-toliko pristojan zivot.

Pre neki dan je u Pristini odrzana mini donatorska konferencija o finansiranju povratka raseljenih Srba na Kosmet, pod pokroviteljstvom UNMIK-a. No, na tu konferenciju nisu (slucajno ili namerno) pozvani Srbi. Rezultati tog skupa su, reklo bi se, ogranicenog dometa. To jeste istina.

Ponistiti nevalidne ugovore

Drzava Srbija bi morala na najvisem nivou da inicira ponistenje svih nevalidnih kupoprodajnih ugovora sklopljenih izmedju Srba i Albanaca. To bi trebalo da se pokrene u Savetu bezbednosti UN od kojeg bi se trazilo da se dokaze da li su svoju imovinu Srbi prodavali pod pritiskom, da li je ta imovina preplacena ili je, pak, nedovoljno placena.

Kao ilustraciju te svoje tvrdnje Ivanovic navodi slucaj jednog Srbina koji je svoju kucu u selu Dragodan kraj Pristine prodao za 700.000 DEM, a ona, po tvrdnji njegovog komsije, vredi od 200.000 do 300.000 DEM.

Zasto je Albanac toliko platio?

Kao prvo, veli Ivanovic, iz zelje da Srbin napusti Kosmet, a kao drugo, nije zalio tolike pare jer su stecene uglavnom prodajom droge, cigareta, mozda i "belog roblja".

Stana Ristic

Presuda Medjunarodnog suda u Pristini

NEMACKOM DRZAVLJANINU 23 GODINE ZATVORA

Pristina, 10. maja (**Beta**)

Medjunarodni sud u Pristini osudio je danas na 23 godine zatvora nemackog drzavljanina Rolanda Bartecka za ubistvo, pokusaj ubistva i za terorizam, rekao je agenciji Beta portparol UNMIK-a Andera Andjeli.

Bartecko je bio optuzen za ubistvo pukovnika MUP-a Srbije Aleksandra Petrovica i tesko ranjavanje jos cetiri sluzbenika jugoslovenske vlade 18. aprila 2001.

Prema navodima optuznice, on je postavio i aktivirao eksplozivnu napravu u Mostarskoj ulici u Pristini, u trenutku kada je prolazio Petrovicev automobil.

Na pocetku procesa, Roland Bartecko je negirao optuznicu koja ga tereti za ubistvo Petrovica i nanosenje teskih povreda sluzbenicima jugoslovenskog Odeljenja za izdavanje putnih isprava u Pristini Stani Zdravkovic, Dragisi Pavlovicu, Vladici Matic i Hadiji Bisevac.

Ocena stalnog predstavnika Rusije u Savetu bezbednosti UN

LAVROV: NEZAVISNOST KOSMETA NEPRIHVATLJIVA

Moskva, (**SENSE**)

"Rezolucija 1244 bice ispunjena tek onda kad medjunarodna zajednica završi svoju misiju, a Kosovo dobije finalni status u okviru Jugoslavije, odnosno Srbije i Crne Gore" izjavio je stalni predstavnik Rusije pri Savetu bezbednosti UN, Sergej Lavrov u intervjuu dopisnici lista "Vremja-Novosti".

Upitan kako ocenjuje nastojanja kosovskih Albanaca da proglase nezavisnost, Lavrov je odgovorio da su te teznje neprihvatljive, ne samo za Rusiju, nego i vecinu medjunarodne zajednice, prije svega SAD i zemlje Evrope.

Povodom najavljene privatizacije na Kosovu i Metohiji

EKONOMSKI SECESIONIZAM

Da li najavljena privatizacija preduzeca na Kosmetu znaci zapravo "legalizaciju konfiskacije"? Bez konsultacija sa Srbijom i SRJ ovaj proces komercijalizacije, kako UNMIK naziva prodaju preduzeca, po Tomislavu Kresovicu, politickom analiticaru, na mala vrata uvodi ekonomski secesionizam, sto je bitan preduslov puta u nezavisnost Kosova i Metohije. Srbima prvo treba da se vrati ono sto im je oteto tokom 1999. i 2000. godine da bi se krenulo u privatizaciju, napominje Kresovic.

Na Kosovu i Metohiji treba oziveti interes pojedinih kompanija kako bi se i privatni biznis iz Srbije tamo afirmisao. Zatim Skupstina treba da donese zakon o denacionalizaciji kako bi i SPC povratila svoja prava na Kosmetu - smatra ovaj politicki analiticar agencije "Bina".

Veliki deo imovine pokraden

Za sada Srbija, nastavlja Kresovic, ima mali manevarski prostor, jer nije u dovoljnoj meri zaziveo proces stranog ulaganja zbog ekonomske i politicke nestabilnosti.

- Srpska dijaspora nema interes da ulaze na Kosmetu, ukoliko tamo nije prisutna drzava Srbija i domaci privatni kapital. Bez povratka Srba na Kosovo i Metohiju i gradnje naselja po izraelskom principu, nema mogucnosti da Srbi imaju istu sansu u privatizaciji kao i Albanci - smatra nas sagovornik.

Svojevremeno je obelodanjeno da je kapitalna vrednost prirodnog potencijala, mineralnih resursa, privrede i privatne imovine 500 milijardi maraka, odnosno sadasnjih 250 milijardi evra. Kresovic podseca da je sredinom devedesetih godina proslog veka u separatistickom pokretu na Kosovu postojala ideja da albanska zajednica kupi oko 80 odsto pokrajine za dve do pet milijardi maraka u roku od 15 godina. Posle uspostavljanja protektorata UN i NATO na Kosmetu, uz veliki egzodus Srba i nealbanskog stanovnistva, najveći deo privatne i drustvene imovine je pokraden ili prenet u posed mafije ili klanova u Albaniji. Tomislav Kresovic procenjuje da je na stotine miliona evra preneto u Albaniju kroz manje fabrike i preduzeca.

- Vlasnistvo nad drzavnom imovinom i prirodnim i rudnim bogatstvom je pod kontrolom UNMIK-a i NATO koji je postao i svojevrsna ekonomska multinacionalna kompanija na Kosmetu. Bez dogovora sa Srbijom i SRJ, u skladu sa Rezolucijom 1244 UN koja vazi do 2004. godine, i bez povratka raseljenih Srba ova privatizacija, ako se sprovede, bice nova pljacka koja ce trasirati nezavisnost Kosova i Metohije - upozorava Kresovic.

Ima li resenja

Aktivnu ulogu u kosmetskoj privatizaciji uzece one politicke ali i kriminalne i teroristicke grupacije koje sada imaju parlamentarnu vlast, upozorava ovaj analiticar. Rec je o infrastrukturi tri vodece albanske partije, pre svega o klanovima

Hasima Tacija i Ramusa Haradinaja.

- Medju bivsim pripadnicima OVK ima oko 200 veoma bogatih pojedinaca koji su sposobni da kupe, odnosno "privatizuju" preduzeca i drugu imovinu koja je pripadala drzavi Srbiji, ali i raseljenim Srbima. Druga grupacija potencijalnih kupaca se nalazi medju albanskom mafijom. Na Kosmetu se nalazi 10.000 pripadnika mafije, od kojih 500 veoma bogatih i spremnih za veca ulaganja - smatra Tomislav Kresovic.

Treca grupa zainteresovanih kupaca jeste albanska emigracija, inace veoma bogata i koja vodi americko-albanski lobi u SAD i Evropi. Najbogatiji Albanci ce, predvidja Kresovic, ici na fizicko kupovanje firmi koje ce vezivati sa stranim finansijskim partnerima. Medju najbogatijim predstavnicima albanske zajednice su Bedzet Pacoli, koji moze da postane i jedan od "vlasnika" Kosova, i dr Bujar Bukosi koji je, kako kaze Tomislav Kresovic, vlasnik oko 100 miliona evra, emigrantskih para namenjenih za ostvarenje cilja nezavisnosti Kosova. Procena je da bi 30 do 40 bogatih Albanaca moglo da na Kosmetu investira izmedju 300 i 400 miliona evra.

Medju potencijalnim ulagacima ne treba zaboraviti mafijaske i biznis krugove iz Albanije. Prirodna bogatstva, kao sto su rudnici, elektrane i puteve u narednih 10 do 15 godina drzace NATO i kompanije koje ce biti njihovi zastupnici da bi se povezali interesi EU i SAD na koridorima E-10 i naftnom koridoru E-8, predvidja ovaj analiticar "Bine".

[Milenko Pesic](#)

AKO ZABORAVIM TEBE KOSOVO, SRPSKI JERUSALIME, NEKA ME ZABORAVI DESNICA MOJA (Ps.137,5)

Miloscu Bozjom, za poslednjih godinu dana u Cacku i okolini sa blagoslovom episkopa rasko-prizrenskog i kosovsko-metohijskog Artemija i episkopa zickog Stefana, po treci put je prikupljena humanitarna pomoc za nas mnogostradalni i namuceni narod srpski na Kosovu i Metohiji. Ova treca akcija zapoceta je polovinom februara a zavrшена polovinom aprila ove godine. Prikupljeno je oko 40 tona pomoci. Bog nije dao da propadne ova nasa zelja i dobra namera da koliko bilo ublazimo nevolje, stradanja i patnje naseg naroda na Kosovu i Metohiji.

Na put se krenulo 16. aprila u 2 casa po ponoci, jer je u 7 casova cekala pratnja u Zvecanu. Bez pratnje KFOR-a i multietnicke policije ne bi se mogla ova tesko prikupljena pomoc dostaviti po srpskim selima.

Posle prolaska kroz Pristinu i pored Urosevca, stigli smo u Kosovsku Vitinu ispred koje smo videli dosta srusenih i zapaljenih srpskih kuca.

Pomoc se sastojala od zivotnih namirnica, sredstava za higijenu, nove i polovne garderobe i obuice. Poneli smo za svako selo i komplet video kasete sa duhovnim sadrzajem o Sv. Savi, Hilandar, Sv. Vasiliju Ostroskom i sl. kao i po komplet audiokaseta sa duhovnim i rodoljubivim pesmama. Za svaku kucu smo spremili i komplet od po 10 stampanih jednolisnica sa raznim duhovnim temama i razne platificirane ikonice. Poneli smo i po dve sveske za svakog djaka sa ikonom Sv. Save na koricama.

Akcijom je obuhvaceno oko 700 kuca u dvadesetak sela Kosovskog Pomoravlja. U sve tri akcije prikupljeno je oko 85 tona pomoci koja je isporucena u oko 25 sela.

Ipak, najvaznije je od svega bio susret sa tim hrabrim ljudima, radost, podrška, uteha i nada da nisu zaboravljeni, iako su nam u vecini mesta svedocili da smo, na zalost, prvi iz Srbije koji su dosli kod njih u selo da se raspitaju o njihovom zivotu i da im donesu pomoc.

Daj Boze da se Srbi oboze, sloze i umnoze, ali i da shvate da nam nema srecne, lepe i mirne buducnosti i blagoslova Bozijeg na nama i nasoj deci ako ne pocnemo da zivimo po zapovestima Bozijim i ako svako od nas, koliko je u mogucnosti, ne doprinese da se ublaze muke i patnje Srba s Kosova i Metohije i da im se na bilo koji nacin pomaze, jer oni na Kosovu i Metohiji, iako mi toga nismo svesni, cuvaju i brane sve nas i celu Srbiju.

"KAD UCINISTE JEDNOM OD OVE MOJE NAJMANJE BRACE, MENI UCINISTE" (Mt.25,40)

Na Istocni petak i spaljivanje mostiju Sv. Save na Vracaru 27.4/10.5. 2002.god.

Prema tekstu jeromonaha Pantelejmona, manastir Crna Reka

NE MOZE SE PRODAVATI IMOVINA, A DUGOVI OSTAVLJATI SRBIJI

UNMIK ne moze prodati imovinu na Kosovu a ostavljati dugove na teret srpskog budzeta i srpskih banaka - izjavio je Aleksandar Vlahovic, srpski ministar za privredu i privatizaciju odgovarajuci na pitanje novinara nakon jucerasnjeg sastanka na Beogradskoj berzi.

Mnoga preduzeca iz Srbije povezana su sa kosmetskim, delom su i vlasnici firmi na Kosovu i Metohiji, pogoni firmi iz Srbije nalaze se u juznoj pokrajini. Takodje se namece pitanje restitucije i nacina na koji ce se kompenzovati bivsi vlasnici, posto je Republicki zakon o privatizaciji predvideo novcano obestecenje. Ovo su samo neka otvorena pitanja koja ulaze u sustinu koncepta privatizacije koju nudi UNMIK i koje je ministar Vlahovic naveo, isticuci da je vlada Srbije pripremila i na jucerasnjoj sednici usvojila zakljucak koji daje svoje misljenje o privatizaciji na Kosovu i Metohiji.

Ova pitanja, po recima Vlahovica, namecu promenu koncepta privatizacije UNMIK-a koji bi inace trebalo da teze prema elementarnoj pravnoj regulativi i da bude prihvacen od medjunarodnih finansijskih institucija, Svetske banke i Medjunarodnog monetarnog fonda.

POSEBAN ODBOR ZA KOSOVO I METOHIJU

Odbor Skupštine Srbije za zdravlje i porodicu preporučio je predsjednici republičkog parlamenta Natasi Micic da hitno preduzme mere kako bi se konstituisao poseban odbor za Kosovo i Metohiju.

U zaključcima Odbora za zdravlje, koji je taj predlog uputio nakon razmatranja stanja u zdravstvu na teritoriji te pokrajine, istice se da bi poseban odbor za Kosovo i Metohiju trebalo formirati u skladu sa Poslovníkom republičkog parlamenta.

Srpske svetinje na Kosovu i Metohiji

PUSKARNICE OKO CRKVE

Vitina, maja

U porti crkve Svete Petke u Vitini, u tri razlicita ugla, razmesteno je isto toliko dobro utvrdjenih puskarica. Opasane su visokim naslagama dzakova sa peskom, i u njima stalno dezuraju pripadnici Kfora iz americkog kontingenta.

- Da nije njih, sada ne bi bilo ni crkve - kaze nam protojerej Dragan Kojic, staresina ovog hrama u Vitini, gde se za tri poslednje godine broj srpskih porodica sa 700 smanjio na 50.

Ta bogomolja, cuvana napunjenim pusnama, jedna je od retkih na Kosmetu koje su prezivele rusilacki talas u poslednjim letima. Jer, po podacima "Glasnika Kosova i Metohije", koji izlazi u Gracanici, Siptari u Pokrajini su od dolaska mirovnih snaga minirali ili spalili cak 108 srpskih svetinja, pa od nekih nije ostao ni kamen na kamenu.

Takva zla sudbina snasla je, recimo, manastir Svetog arhangela Gavрила, u selu Binac, dva kilometra udaljen od Vitine.

To mesto je najstarija srpska naseobina u ovom kraju, a Siptari su, osim manastira, unistili i seosku crkvu.

Binac je, inace, mesovito selo, kao i Gornji Livoc kod Gnjilana. U ovom drugom posetili smo seosko groblje, gde su do temelja sruseni kapela i mala crkva. Mestani vele da ne znaju kom je svecu bila posvecena, ali znaju da je vise nema, iako je u trenutku miniranja jedinica Kfora boravila u kuci samo sto metara udaljenoj od nje. Dogodilo se to 2000. godine, na razmedji drugog i treceg milenijuma.

Na groblju u Livocu zatekli smo i jednog od zitelja ovog mesta kako zamisljen stoji pored oborenog spomenik sto ga je podigao svom ocu Stojku Spasicu. Drugi asocijativni detalj uocili smo pri dolasku na Kosmet, nedaleko od glavne autobuske stanice na periferiji Pristine. Tu je jedan Siptar, kamenorezac, svojoj radnji za izradu spomenika dao naziv "Bil Klinton" racunajuci, valjda, da je onaj cije ime radnja nosi zaslužio spomenik od njega.

U jedinoj vecinskoj srpskoj opštini na Kosmetu, Novom Brdu, sacuvana je crkva Uspenija presvete Bogorodice, podignuta u selu Bostane. Ali, nisu sacuvana sva sela, pa ih je ostalo samo devet, jer su sve kuce u Klobukaru i Vlascu popaljene i tu vise nema nikoga.

G. Otasevic

AMERICKA KANCELARIJA U PRISTINI

Sektor za odnose sa javnoscu

Americka Vlada obavestava o dodatnom doprinosu za povratak manjina na Kosovo

(Pristina, 13 maj 2002) - ,

Dzenifer Dzonson, koordinator za izbeglice u Americkoj kancelariji u Pristini, objavila je danas dodatni doprinos Vlade Sjedinjenih Drzava za povratak manjina. Biro za populaciju, izbeglice i migraciju u Drzavnom sekretarijatu (PRM) ce obezbediti 5.52 miliona dolara nevladinim organizacijama da pruze podrsku programima koji su planirani da omoguce manjinama da donesu odgovarajucu odluku u vezi s povratkom, pomognu povratak, i pomognu da se povratak odrzi. Ovi programi ce biti usko koordinisani sa UNMIK-om i UNHCR-om.

Dzonson je spomenula vaznost povratka za Kosovo, ponavljajuci slicne izjave date od strane SRSG, Stajner-a i kosovskih lidera. Koordinator za izbeglice je dodala da je povratak u 2002-oj i 2003-oj vitalan za kosovsku buducnost - poruka takodje jasno izneta na proslonedeljnoy donatorskoj konferenciji.

Dzonson je naglasila zauzimanje Medjunarodne zajednice za povratak manjina, i izrazila nadu da ce i drugi podrzati te napore.

PRM je dao doprinos od 22 miliona dolara UNHCR-u za programe u Evropi ukljucujuci i rad na Kosovu , u Srbiji i Crnoj Gori.

PISMO IZ KOSOVSKE KAMENICE

ZA: G-dina J.P.Jaremcuka, opštinskog administratora Kamenice

Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju Beograd

Komandira UNMIK-policije Kamenica

Predsednika Skupštine Kosova g-dina Nedzata Dacija

G-dina M.A.Novickog, ombudspersona Kosova Pristina

Mercy-corps-u Pristini

OSCE Gnjilane

OD: Bogoljuba Milosevica, poslanika Koalicije "Povratak"- Kosovska Kamenica

PREDMET: Stradanja jednog obicnog Srbina i kako mu pomoci?

DATUM: 15.maj 2002.godine

Postovana gospodo,

Skoro je tri godine kako je Kosovo i Metohija protektorat Ujedinjenih nacija. Vreme neumitno tece i taj vremenski period je dovoljno dug da se mnogo toga promeni na bolje. Nazalost za Srbe na ovim prostorima za svo ovo vreme zivot je sve

tezi, skoro nemoguc. Umesto da se uslovi zivota poboljsavaju oni postaju sve tezi, cak nepodnosljivi. Da biste sagledali egzodus cele jedne nacionalne zajednice predstavljam Vam zivot i stradanja jednog obicnog Srbina. Srbina koji ni na koji nacin ne moze da ugrozi razvoj "mlade demokratije" koja se ovde "izgradjuje".

Jevtic Trajan iz Kosovske Kamenice rođen je 1934.godine u selu Bozevcu, opština Kosovska Kamenica.

Invalid je rada, dijabetičar, insulin zavistan i prima ga 2 puta dnevno. Otac je troje odrasle dece. Kćerka je udata a dva sina su još daleke 1975.godine otišla u Srbiju. I pored paralize i dijabetesa uzorni je poljoprivredni proizvođač.

Poseđovao je voćnjak na 2,5 hektara u selu Odevcu, kamion, motokultivator i traktor. Pored obrade svoje zemlje pomagao je još 20 porodica, svojih blizih i daljih rođjaka, prijatelja.

Sejao im je kukuruz, kosio travu, obavljao transport.

Dvadeset trećeg aprila 2000. godine sejao je kukuruz Stojanu Dimitrijeviću iz Kosovske Kamenice kada ga je napala grupa od 8 omladinaca koji su ga tukli rukama i nogama i nanela mu teške telesne povrede od kojih se lećio u Vranju četiri meseca. Tom prilikom traktor mu je praktično demolišan. Kamenjem je slomljeno svih osam stakala na kabini i sve ostalo što je moglo da se slomi. Slučaj je prijavljen KFOR-u. Rezultat istrage: nula. Pocinici nepoznati.

Porodična kuća u selu Bozevcu demolišana i opljačkana. Prijavljeno policiji. Istrage nije bilo.

U selu Odevcu zapaljeno 0,75 hektara pod visnjom a posećene i iz korena izvadjene sljive sorte stenlej sa površine od 0,80 hektara. Zbog cestih napada tri godine nije brao sljive i visnje. Sve prijavljeno policiji. Rezultat: ništa.

Na povratku iz sela Ajnovce u Kosovskoj Kamenici na tzv. Kolarskom mostu dana 03.03.2001. kamenovan traktor i polomljeno zadnje staklo na kabini.

Zapaljena suma u površini od 0,80 hektara u selu Berivojce 2001.godine.

U proleće 2001.ukraden motokultivator IMT 509. Prijavljeno policiji. Istrage nije bilo.

Dana 17.11.2001. (na dan opštih izbora) kamenovan u selu Berivojce. Slomljeno staklo na desnim vratima kabine traktora.

Dana 04.04.2002.godine ispred kuće zapaljen kamion TAM 2001. Izgorela cirkada. Pozar ugasili vatrogasci opštinske vatrogasne brigade, sve prijavljeno policiji, izvršen uvidjaj, rezultata nema.

U toku 2000.godine isključen telefon. Dana 04.05.2002.prvi put uručena opomena za plaćanje racuna u iznosu od 404,40

Devetog maja 2002.godine u periodu od 24:00 do 04:00 sati ukraden traktor. (U ovom periodu je ukinut policijski čas koji je bio na snazi od 23:00 do 05:00). Ujutro je sve prijavljeno policiji. Uvidjaj nije vršen. Rezultata nema.

G-din Trajan Jevtic sad očekuje da ga likvidiraju jer više nema šta da mu krađu, pale, seku, unistavaju.

Ali Trajan Jevtic sad bukvalno ne može da živi jer mu je traktor služio pored obrade zemlje i za kretanje. Više nema vode jer živi u delu grada gde voda ne dolazi zbog visine a koju je transportovao traktorom. NJegova penzija je mala a sada će izostati i prihodi od preostalog dela voćnjaka jer ne može tamo da ode.

Trajan Jevtic moli sve koji mogu da mu pomognu da mu se traktor nadje i vrati. Ukoliko to ne može onda moli za kredit kako bi nabavio drugi traktor a kredit bi vraćao prodajom visanja i sljiva. Traži međjutim i zaštitu jer će biti uzaludna svaka nabavka masine koju mogu ponovo da mu ukradu. Traži i da mu se zaštiti život koji su već nekoliko puta do sada pokušali da mu oduzmu.

Postovana gospodo,

Očekujem Vas komentar ali i Vasu pomoć kako bi ovaj čovek mogao ostatak života da provede u miru. Smatram da u "izgradnji demokratije" ne moraju baš da se koriste ovako brutalna sredstva. Očekujem Vas odgovor u ime Trajana Jevtica.

Moj E-mail: bogomilos@yahoo.com

ili bogomilos88@hotmail.com

U nadi da ćete uslišiti moj apel srdačno Vas pozdravljam.

PATRIJARH MOSKOVSKI I SVE RUSIJE ALEKSEJ II DARIVAO DVORSKU KAPELU SVETOG APOSTOLA ANDREJA PRVOZVANOG

Staresina podvorja moskovske patrijarsije otac Vitalij Tarasjev predao je danas NJ.K.V. Prestolonaskedniku Aleksandru II darove koje je njegova Svetost Patrijarh moskovski i sve Rusije Aleksej II namenio dvorskoj kapeli Svetog Apostola Andreja Prvozvanog na Dedinju.

Darovi su uručeni po okončanoj svetoj arhijerejskoj liturgiji koju su, pored Prestolonaslednika i Princeze Katarine, prisustvovali ambasador Ruske Federacije NJegova Ekselencija g. Vladimir J. Ivanovski i član Krunskog veća arh. Dragomir Acović.

Otac Vitalij Tarasjev je u nadahnutom govoru podvukao duboke istorijske veze koje spajaju dve stare pravoslavne crkve, Srpsku i Rusku i naše narode, i posebno uspomenu na pomoć koju je Blazenopocivsi Kralj Aleksandar pružio ruskoj zajednici u našoj zemlji.

Beograd,

14.05.2002.

SVETI VASILJE OSTROSKI CUDOTVORAC

Jos ga nije bilo nigde

Kad je na izvoru

U Popovom polju

Ugledao devojkju

Kako iz ciste case
Daje vode putniku namerniku
A on blagosilja
I nju i onoga koga ce roditi

Poznao je Svetog Savu
Koga je gledao i ranije
Ali devojku
Svoju buducu majku
Video je prvi put
Kad je cuo za svoje rodjenje

Iz onih stopa
Krenuo je da se priprema
Opasuje i priobuva
Za dalek put
Ne noseci sa sobom nista
Sem studenog kamena
Da nahrani ljude
U zemlji van neba

Prvo je majku poveo pod Ostrog
Da se pokloni svecevom zivotu
Dok jos nije znala da ga je nosila
Jedva je cekao
Da mu vidi kucu
I stenu s kojom ce se vencati
Ali kad je pristupila
I ispovedila vidjenje na izvoru
Stresao se zivot
U njenoj utrobi

Cim ga je iznedrila
Otrgao se iz narucja
I utekao
Da se pece u kamenju
Dok za ralo krca
Kupi ralo neba
Kad je pretrpeo
Sve zbog cega se rodio
Zapovedi s neba
Da ga iskopaju iz zemlje
I vrate u zivot
Istesan u litici
Kuju je za sebe gradio

Oni koji su ga kamenovali
Iz ruku i usta
I nisu prezali ni od cega
Ni strekali ni od koga
Streknuse od njega
Kad se javi
Odjednom sa dva mesta
I sasivenih usta
Pridjose cudotvorcu

Tek tada se uveri
Onaj sto ga je poslao
Da se nasao svetac i za njih
A oni nad sobom ugledase nebo
Kao da je tu oduvek bilo.

Matija BECKOVIC

PATRIJARH PAVLE PRIMIO MONAHE EPARHIJE RASKO-PRIZRENSKE

U okviru poklonickog putovanja po manastirima Srbije, monasi Eparhije rasko-prizrenske koje predvodi episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic), posetili su danas u Partijarsijskom dvoru u Beogradu NJegovu Svetost Patrijarha Srpskog Pavla. Uz blagoslov, Patrijarh Pavle je monasima iz kosovsko-metohijskih i raskih manastira uputio reci duhovnog ukrepljenja i ohrabrenja.

Tokom danasnje posete Beogradu monasi su obisli Sabornu crkvu, gde ih je primio i nadahnutim govorom pozdravio staresina hrama Petar Lukic, Spomen hram Svetog Save na Vracaru gde su im domacini bili protomajstor svetosavskog hrama, Vojislav Milovanovic, inace republicki ministar vera. Monahe Eparhije rasko-prizrenske danas su u Kraljevskom dvoru na Dedinju primili i NJihova Kraljevska Visocanstva Prestolonaslednik Aleksandar i Princeza Katarina Karadjordjevic.

Pored posete Beogradu, poklonicko putovanje 52 monaha iz kosovsko-metohijskih i raskih manastira tokom protekla dva dana obuhvatilo je obilazak manastira Studenica, Zica, Gradac, Lelic i Celije.

Slike: Ispred Srpske Patrijarsije u Beogradu; Ispred Hrama Svetog Save u Beogradu
